

הנוספות מכך, שעבודות שונות, כגון תדלוק כלים, הזזת עגורנים, וטיפולים מונעים נעשו מחוץ לשעות העבודה הרגילות, כדי שלא להפריע את המהלך התקין של תפעול הנמל.

לדעת הביקורת יש לצמצם את העסקת העובדים בשעות נוספות למקרים מיוחדים בלבד. אם תנאי התפעול דורשים ביצוע עבודות מחוץ לשעות הרגילות בנמלים, הרי שיש לעשות זאת על ידי צוות, שייועד לכך במשמרת מיוחדת.

פרמיה

— בנמלי אשדוד ואילת מקבלים עובדי בתי המלאכה, ללא התייחסות לתפוקתם, תוספת של 25% על שכרם, בכלל זה על תשלום בעד שעות נוספות.

ממצאי מעקב

שינוע מטענים בנמל חיפה

דו"חות שנתיים: 18, עמ' 623; 17, עמ' 678; 16, עמ' 643

הייחסים בין רשות הנמלים ומינהל נמל חיפה ובין קבלני השירותים

בסיכומיה והצעותיה של ועדת הכספים לדו"ח שנתי 16, כפי שאושרו על ידי מליאת הכנסת, קבעה הוועדה, שהיא רואה בחומרה את ממצאי הביקורת הקובעים כי הפעולות, שהיו צריכות להבטיח לגורמים הממלכתיים מעמד ופיקוח לגבי מתן שירותים בנמל חיפה על ידי "מפעילי השירותים בנמלים", נמשכו ללא תוצאות מעבר לכל גבול סביר. הוועדה ציינה, כי הביקורת ואף הכנסת הפנו כבר בעבר תשומת לב הממשלה — בעקבות הצעות ועדת הכספים לדו"חות קודמים של הביקורת — ליחסים הבלתי תקינים בין מינהלת נמל חיפה לבין קבלן השירותים והצביעו על הליקויים החמורים הן מבחינה מינהלית והן מבחינה כלכלית, הנובעים מחוסר הסדר מחייב בין הקבלן לבין הרשויות הממלכתיות. עוד קבעה הוועדה, שעל רשות הנמלים להגיע לאלתר למילוי דרישותיה האמורות, בין בדרך של חתימת חוזה ובין בדרך של נקיטת אמצעים חוקיים בתוקף מעמדה הממלכתי.

ביוני 1966 הודיע שר התחבורה ליושב ראש מועצת הנמלים, שהוא תבע מקבלן השירותים לחתום לאלתר על חוזה עם הרשות, שישדיר את כלל היחסים בין החברה הקבלנית לבין הרשות, ושהקבלן אמנם הסכים לכך. על רקע חילוקי דעות בדבר הבסיס לחישובי השכר לעובדים, שהקבלן מעסיק, הופסק בספטמבר 1966 המשא ומתן בין הצדדים על חתימת החוזה.

בפברואר 1968 סיכמה ועדת הכספים את דיוניה על הדו"ח של שר האוצר על ביצוע הצעותיה לדו"ח שנתי 16 בהחלטה, המביעה מורת רוח על אי ביצוע החלטות הכנסת בנושא זה, והתובעת מאת הממשלה לדאוג לכך, שההחלטות האמורות לעיל יבוצעו במלואן תוך שלושה חודשים.

בהסכם, שנחתם ב-24 לנובמבר 1968 בין רשות הנמלים לבין מפעילי השירותים בנמל חיפה והחברה לבניין ולעבודות ציבוריות מיסודו של סולל בונה בע"מ, נקבע שהנכסים של מפעילי השירותים בנמל, ובכלל זה נכסי דלא-ניידי, מכונות

וציוד וכלי עבודה, יועברו לבעלות רשות הנמלים. עובדי מפעילי השירותים יועסקו על ידי הרשות, שאליה הועברו כל הזכויות בקופות התגמולים. הרשות תשלם 12 מליון ל"י תמורת הנכסים והזכויות המפעילים בנמל ועד 10 מליון ל"י כתשלום חוב המפעילים לקופות התגמולים. התמורה תועבר בתשלומים לשיעורים עד אפריל 1969.

המשך תפעול הנמל הוא בידי חברת "שינוע" — שירותי ים בע"מ, שכל מניותיה בידי רשות הנמלים.

הטבות לעובדי הרשות

דו"ח שנתי 17, עמ' 663

מבין 19 עובדים, שקיבלו הלוואות עומדות, 6 לא חויבו למסור שטר התחייבות, שנועד, בהתאם לתקנון, להבטיח את סילוק ההלוואה במלואה במקרה של פרישה מהרשות תוך תקופת ההלוואה. שניים מבין מקבלי ההלוואות, שהגישו שטרי התחייבות, פרשו מהרשות, בלא שהשטרות מומשו ובלא שהכספים הוחזרו לרשות.

כל העובדים שקיבלו הלוואות בשעתו, מסרו שטר התחייבות כנדרש. הרשות סיכמה עם שני העובדים את תנאי ההחזר של יתרת ההלוואה.

הנהגת הלוואות עומדות באופן כללי יש בה משום חידוש ביחסי העבודה של גופים ממלכתיים בישראל, העלול לשמש תקדים, ומן הדין שהרשויות הממלכתיות העליונות הנוגעות בדבר יתנו את דעתן על כך.

בתקופה מסוף 1966 עד סוף 1968 לא ניתנו הלוואות עומדות לעובדי רשות הנמלים.

בהסכמים, שחתמה רשות הנמלים עם חברת "שיכון ופיתוח" בע"מ, נקבע, שלרשות תינתן אופציה להפנות את עובדיה לחברה לשם רכישת דירות באשדוד, תמורת פקדון של 2 מליון ל"י, שניתן ללא ריבית וללא הצמדה. אותו חלק מהפקדון שלא ינוצל יוחזר לרשות, ובמידה שיוחזק בחברה עד 5 חודשים נוספים, תשולם לרשות ריבית. מספר העובדים שניצלו את האופציה היה קטן, והרשות פנתה, החל מיוני 1966, כמה פעמים לחברה בדבר החזרת הפקדון, ולא נענתה.

עד אוקטובר 1967 הוחזרו כספי הפקדונות הבלתי מנוצלים וסוכם, שהחברה תשלם לרשות ריבית בסכום כולל של 160,000 ל"י בשני תשלומים, האחד בינואר 1969, והשני באפריל 1969.

ברשות לא התנהל רישום מרוכז שיראה את ניצול הכספים על ידי שני בנקים, שבשיתוף אתם הוקמו שתי קרנות למתן הלוואות אפודיקאיות לצורכי דיור. בהעדר רישום כזה, לא ניתן היה לקבוע אם הוקפד במימון ההלוואות על היחס, שעליו הוסכם עם הבנקים.

על יסוד הדו"חות השוטפים המתקבלים כיום משני הבנקים בדבר מידת ניצול ההלוואות מתנהל ברשות רישום סדיר על מתן ההלוואות.

לא נחתם הסכם בין הנהלת ה"קופה לחסכון ועזרה הדדית לעובדי רשות הנמלים בישראל" לבין רשות הנמלים על תנאי ההלוואה, שנתנה הרשות לקופה, ועל דרך החזרתה.

הלקוי תוקן.